

Megoldások keresése az erdőművelés aktuális problémáira

Szakmai nap a Sárvári Erdészeti Igazgatóságon

A Szombathelyi Erdészeti Zrt. 2018-ban november közepén rendezte meg a korábbi években már nagyon jól bevált, erdőműveléssel kapcsolatos az évi tapasztalatcseréjét. A rendezvény idei szervezését a Sárvári Erdészeti Igazgatóság vállalta, a térségben jelentkező aktuális erdőművelési problémák bemutatásával. A tapasztalatcserére meghívást kapott a központ és az erdészeti igazgatóságok erdőműveléssel foglalkozó valamennyi szakembere, az erdészeti hatóság képviselője és az Őrségi Nemzeti Park vezetője és munkatársai.

A rendezvény reggelén a Hidegkúti Konferenciateremben Bugán József vezérigazgató és Csapó György, a házigazda Sárvári Erdészeti Igazgatóság vezetője köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Nagy László erdőművelési műszaki vezető ismertette a részletes programot.

Az első bemutatóhelyen a Káld-Hidegkúti vadászház közelében található *Bejcgertyános 32C* erdőrészlet gyertyános-kocsányos tölgyes újulatát tekintettük meg. Az erdőrészletben 2015 őszén jelentős makktermés jelentkezett, korábban a nagyon jó minőségű KST állománynak a 125 éve alatt soha nem volt értékelhető termése.

A helyi, jó minőségű génállomány továbbörökítése végett is indokolt volt a felújítógágásos erdőfelújítás. Az erdőrészlet kísérleti elsődleges rendeltetésű, a Soproni Egyetem kísérleti területe volt.

Elsőként megkértük az egyetem hozzájárulását a felújítás megkezdéséhez, majd, beadtuk az erdőtervtől eltérő kérelmet az erdészeti hatóság felé egy bontó- és egy végvágásra. A makktermés észlelésekor azonnal bekerítettük az erdőrészletet négy soros villanypásztorral.

A bontóvágást 2016. év elején kezdtük meg, amely során 50%-ra bontottuk meg az állományt, valamint a gyertyán alsószint 90%-át kitermeltük. A bontóvágás után rögtön paneles kerítéssel vettük körbe a területet.

A 2016. és 2017. évi kései fagyoktól az anyaállomány védelmet biztosított az újulatnak, 2018. január–február hónapokban végvágásra került az anyaállomány. A kíméletes faanyag-közelítési technológiának, az ágfaszállítás tavaszi leállításának és a kései fagyok elmaradásának köszönhetően az újulat jelentősebb károsodás nélkül átvészelte a végvágást.

2018. május elején siskanád elleni légi vegyszerezésre került sor (Select Super 2,0 liter/ha). 2019 telén gyertyán tuskosarjak leverése szükséges, azonban az újulat nagy mennyisége miatt úgy leárnyalja a talajt, hogy a gyertyánmagoncok megjelenése jelentéktelen. Egyelőre további ápolásra nincs szükség.

Az erdősisítés későbbi ápolási feladatainak megkönnyítése érdekében célszerű nyiladékhálózattal feltárni az erdősisítést. Ennek mértéke a jövőben várható élőmunkaerő létszámcsökkenése miatt számos kérdést vet fel a természetes tölgyeser erdőfelújítások vonatkozásában.

Ezután a *Bejcgertyános 5D* erdőrészlet befejezett ápolását vettük szemügyre, ahol a bálványfa agresszív terjedésének megfékezésére láttunk példát. A 8 cm alatti egyedeket

ecsettel felhordott vegyszerrel, az ennél vastagabbakat injektálással kezelték.

Az erdősisítés ápolása során mindvégig problémát jelentett a szomszédos magánerdőből behulló bálványfamagoncok felferődése, amely továbbra is folyamatosan veszélyezteti a cseperedő erdő fejlődését. Amíg a magánterületeken lévő bálványfák irtásában nem történik előrelépés, addig szélmalomharcot vívunk terjedésének megakadályozására.

Következő megállónk a *Bejcgertyános 22A* részterület erdőfelújítása volt. A 2011-ben megkezdett erdősisítést szinte minden évben érte valamilyen mennyiségi, illetve minőségi károsítás. A száraz, gyenge víztartó képességű homokos talajon a tölgycsemeték pótlását évről évre elvégeztük, kezdetben KST, 2017-től pedig CS csemetével.

2018 tavaszán *VízŐr* nevű készítménnyel kísérletet kezdtünk a talaj víztartalmának megőrzése érdekében. Eddig látványos eredményt nem tapasztaltunk, a kontrollterü-

letekhez hasonló mennyiségben száradtak el a csemeték. A következő évben újra elvégezzük a kísérletet, hogy biztosabb következtetést lehessen levonni a kezelés hatékonyságával kapcsolatban.

Az élőmunkaerő folyamatos csökkenése nagy gondot okoz az erdőművelésben, amelynek kiváltására a gépesítés jelenthet megoldást. Erre láttunk példát a *Bejcgertyános 27J* elsőéves kocsányos tölgy erdősisítésénél. Az erdőfelújítást gépi makkvetéssel végezték, a sorokat 1,8 m-re húzták egymástól, hogy az ápolást a „késes hengernek” nevezett eszközzel biztonságosan tudják végezni.

A traktor a sor felett halad, mögötte a két függesztett, késekkel ellátott henger vágja, töri meg a sorközökben a gyomokat, sarjakat. A tapasztalatok szerint a megtört növények nem mind pusztulnak el, de szenvednek, nem hajtanak olyan erőteljesen, mint amelyeket levágnak. A növelt sortávolság biztonságot jelent az újulatnak a gép tuskókon való áthaladásából adódó kilengésekkel szemben. Ezt az ápolási módot a tölgyújulat 3–4 éves koráig lehet végezni.

A 2010-től indult erdőtervben a Sárvári Igazgatóságnak 100 hektár akácossal átalakítását írta elő az erdészeti hatóság tölgyessé, cseressé vagy erdei fenyvessé. Az első között

kezdtek el a *Bejcgertyános 75C* átalakítását. 2010 tavaszán végeztük el az akác tarvágását. A fakitermelést követően a tuskókat vegyszerrel lekenték, majd nyár végén az akácсарjakat helikopterrel levegyszerezték.

Ősszel megépült a kerítés, utána került sor a KST makkvetésre 3 q/ha mennyiséggel. Az akác és egyszikűek ellen vegyszerezéssel védekeztünk, kézi és gépi ápolásokat végeztünk. 2018-ban befejezett lett az erdősítés, amely eddig közel 1 millió forintba került hektáronként.

Az élőkunakér kiváltására láttunk újabb próbálkozást a *Bejcgertyános 51B*-ben. Itt a KST makkvetést ikersorosan végeztük el (70 cm-es sortávolság). Az ikersorok között pedig 3 m-t hagytunk el, a gépi ápolások arányának növelése érdekében, ezáltal csak az ikersorok kb. 1 m-es sávját kell majd kézzel ápolni.

Következő programpontunk a bejcgertyánosi csemeterkben volt, ahol az afrikai sertéspestis elől idetelepített fekete mangalicákat, azok tartási körülményeiket néztük meg, Csapó György erdészeti igazgató kalauzolásában.

A nap utolsó helyszínékként a *Bejcgertyános 68A* erdőrészletet tekintettük meg. 2015. évben jó makktermés volt

az alávont terület 80%-án. 2016. év elején történt meg a tarvágás, majd ősszel 1 hektáron gépi pótlást végeztünk 1/0 KST csemetével.

Az élőkunakér csökkenése miatt a térbeli rend hiányát nélkülöző természetes mag eredetű tölgy-cser erdőfelújításokban a kézi erővel történő mechanikai ápolás arányának csökkentése érdekében új gépi ápolási technológiák kidolgozása javasolt. Erre kezdtünk kísérletet, 0,4 hektáros parcellákon különböző távolságokban különböző szélességű művelő nyomokkal tártuk fel a természetes erdőfelújítást. A kézi ápolás is könnyebben végezhető, ha van mihez igazodniuk a munkát végzőknek, valamint jobban ellenőrizhetővé válik az elvégzett munka minősége.

A vegyszeres ápolás lehetőségei között a technika fejlődésének köszönhetően a jövőben elképzelhető a drónok segítségével végzett vegyszerezés is. *Dr. Borovics Attila*, az Erdészeti Tudományos Intézet igazgatója koordinálásában *Törőcsik Pál* és munkatársai mutatták be a drónnal végezhető vegyszerezés szakmai hátterét és technológiáját, ugyanebben az erdőrészletben.

A drónokkal nagyon pontosan és célzottan, kevés mennyiségű vegyszer felhasználásával lehet védekezni az erdősítést veszélyeztető gyomok, és a bármilyen korú erdőt fenyegető károsítók és kórokozók ellen. A technológia jelenleg az engedélyeztetés folyamatában van. Reméljük, hamarosan felhasználhatók lesznek az erdőgazdálkodásban.

A szakmai napot a Hidegkúti Konferenciateremben zártuk, ahol *Bakó Csaba* vezérigazgató-helyettes erdőgazdálkodási igazgató foglalta össze a mai nap legfontosabb tanulságait és köszönte meg a Sárvári Erdészeti Igazgatóság munkatársainak – elsősorban dr. Nagy László erdőművelési műszaki vezetőnek – a kiváló programot és a szervezést.

Horváth Gábor, dr. Nagy László

Szombathelyi Erdészeti Zrt.

Fotó: **Szabó János**

Felhívás!

MEGOSZ-választás, 2019

A Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének elnöksége a február 22-én megtartott ülésén megkezdte a 2019. évben esedékes vezetőség-választás előkészítését.

Az alapszabályban lefektetett alapelveknek megfelelően határozatban kítűzte a mérlegelfogadó és vezetőségválasztó közgyűlés dátumát 2019. május 24-ére, és javaslatot tett a jelölőbizottság felállítására, és tisztviselőire.

Felkérte a jelölőbizottság elnökét és tagjait. A felkérést minden érintett elfogadta.

A jelölőbizottság elnöke *Répászky Miklós*, tagja *dr. Sárvári János* és *Kulcsár Zsolt*, póttagja *dr. Szép Tibor* lett.

Az elnökség kérte a bizottság elnökét és tagjait, hogy április 30-ig végezzék el a feladatot, és tegyenek javaslatot a jelöltállításra.

Tisztelt tagtársak, kérjük fogadják a bizottság megkeresését, és tegyék meg javaslatukat!

A MEGOSZ elnöksége

